

Тема уроку 4 Способи контролю за витратою енергоресурсів

Мета: оволодіти знання щодо способів контролю за витратою енергоресурсів.

Хід роботи

Облік і контроль - основні форми вивчення стану роботи господарств. На їх основі виявляються результати управлінських дій на господарство, встановлюються відхилення у виконанні поставлених завдань, причини і винуватці цих відхилень. Про порядок обліку і контролю витрати палива, електричній і тепловій енергії є загальні положення. Вони містять методичні і організаційні основи побудови обліку і контролю витрати енергоресурсів і енергоносіїв (палива, електричної і теплової енергії).

Дані енергетичного обліку, отримувані в результаті реєстрації, обробки і систематизації показників експлуатації енергогосподарств, є основою енергетичного нормування. Вони необхідні також для складання енергетичних балансів, аналізу енерговикористання і для здійснення госпрозрахунку ферм, бригад і господарств в цілому. Об'єкти енергетичного обліку:

- енергія, що виробляється генеруючими установками (парогенераторами, водонагрівачами т. д.);
- паливо і енергія, споживані виробничими агрегатами, установками, фермами і господарськими об'єктами;
- вторинні енергоресурси.

Облік розділяється на комерційний (розрахунковий) і внутрішньовиробничий технічний (контрольний).

Завдання комерційного обліку - фінансові розрахунки між підприємствами, загальний контроль виконання планів і норм енергоспоживання. Облік проводиться відповідно до Правил користування електричною і тепловою енергією, Правил пристрою електроустановок, що встановлюють перелік енергоспоживачів, які оснащуються приладами комерційного обліку. Прилади комерційного обліку повинні бути перевірені і допущені до застосування органами Держстандарту (Енергонагляд України). На перевірене устаткування ставлять клеймо або видають свідоцтво.

Внутрішньовиробничий технічний облік служить для здійснення госпрозрахунку бригад і ферм, внутрішньогосподарського (оперативного і поточного) контролю за витрачанням енергоресурсів, вживання заходів по заохоченню за економією і покаранню за перевитрату палива і енергії.

Витрата енергоресурсів і енергоносіїв враховується приладами розрахунковим і досвідчено-розрахунковим способами. Вживані для цього прилади і методи істотно розрізняються при обліку автотракторного і казаново-пічного палива, теплової і електричної енергії.

Автотракторне паливо враховують по лімітно-облікових книжках. По ним отримують нафтопродукти з нафтоскладу господарства і по нормах, що діють, заправляють машини (автомобілі або трактори). Лімітно-облікова книжка складається з 16 комплектів заправних відомостей і нарядів на проведення технічного обслуговування. У книжці проставляють порядкові номери заправних, контрольних відомостей і корінців, а також нарядів на проведення технічного

обслуговування, витрату палива між обслуговуваннями. При видачі палива заправну відомість вилучають з книжки і залишають у заправника. У відомості відзначають кількість відпущеного палива і підводять підсумок витрати. Ці ж відомості відзначають в обліковому або путньому листі трактора або автомобіля.

На підставі цих документів ведуть книгу рахунків кожного трактора, комбайна, автомобіля, визначаючи витрату палива як по нормі, так і фактичний.

Фактичну витрату визначають, вимірюючи залишок палива в баках до початку зміни, додають кількість, вказану в лімітно-обліковій книжці, а потім віднімають залишок на кінець зміни.

Soldatenko.olga@ukr.net